

Модель роботи закладу з обдарованими дітьми

Соціальні та економічні перетворення в Україні, що відбуваються в усіх сферах нашого життя, суспільства, прямо позначаються на системі освіти, а визначає інтелектуальний потенціал нашої країни тепер і в майбутньому.

Перед сучасною українською школою постало завдання максимально розкриття і розвитку потенціалу кожної особистості, формування людини; суб'єкта соціального та професійного життя, підготовки її до самовдосконалення, самовизначення та самореалізації. Нова українська школа має забезпечувати всебічний розвиток індивідуальності людини як особистості та найвищої цінності суспільства на основі виявлення її задатків, здібностей обдарованості і талантів. В Україні прийнято низку законів і програм, зокрема Закон України «Про освіту» (1996 р.), Цільову комплексну програму «Вчитель» (1996 р.), Національну програму «Діти України» (2001р.), Указ Президента України «Про програму роботи з обдарованою молоддю на 2001-2005 рою (2001 р.), Національну доктрину розвитку освіти України у XXI століття (2002 р.), Концепцію державної програми роботи з обдарованою молоддю на 2006-2010 роки (2007 р.) та інші, спрямованих на створення загальнодержавні системи навчання, виховання та розвитку обдарованої молоді.

Проблема розвитку обдарованості належить до найбільш складних і багатогранних. Невідповідність індивідуальних структур обдарованості дитини з особливостями навчально-пізнавальної діяльності, нерозробленість методичних систем поетапного розвитку обдарованості, розрізненість багатьох ступенів шкільної підготовки в розв'язанні цього

питання призводить до вирішення цього питання як суто емпіричного віднесення до цієї категорії результативних у навчанні дітей, а роботу з ними - до тренування в розв'язанні ускладнених предметних завдань без урахування особливостей та індивідуальності дитини.

Робота з обдарованими дітьми будується за спеціальними програмами, які акцентують увагу на певних сильних сторонах особистості (посилюючий вплив), або на слабких (коригуючий вплив), посилюють сильні сторони, щоб компенсувати слабкі (компенсуючий вплив).

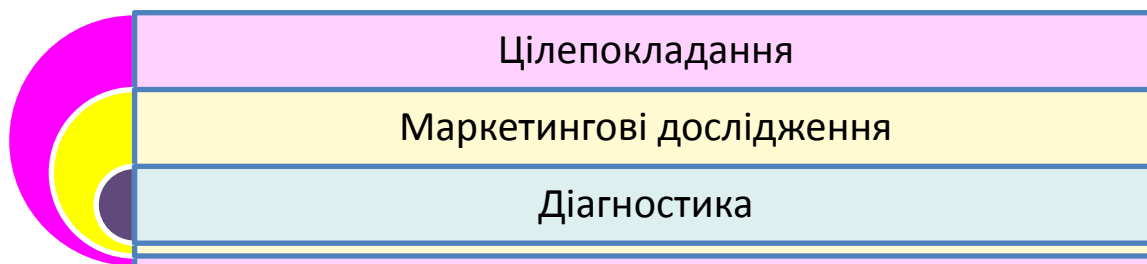
Мета роботи педагогічного колективу з обдарованими дітьми – забезпечення зростання якісного рівня підготовки дітей шляхом розвитку творчих можливостей та діяльнісних компетенцій.

Навчальний заклад є школою, яка здатна створити оптимальні умови для самовираження особистості учнів у різних видах діяльності.

Модель роботи дозволяє постійно вдосконалювати систему роботи з обдарованою молоддю.

I. Маркетингова діяльність

У Доктрині національної освіти, що визначає стратегію й основні напрямки розвитку освіти України в ХХІ столітті, записано: «Система освіти має забезпечувати підтримку обдарованих дітей і молоді, розвиток у них творчих здібностей, формування навичок самоосвіти і самореалізації особистості».

Найчастіше обдарованість відносять як до педагогічних і психологічних, так і до соціальних явищ, оскільки йдеться про досягнення в соціально значущій сфері діяльності людини. Через особливу складність цього явища, обдарованість у дитини традиційно розглядають як високий рівень розвитку здібностей. Проблема дитячої обдарованості є проблемою культурного потенціалу нації. Постає питання, як виявити обдарованість дитини та створити належні умови для розвитку їх таланту.

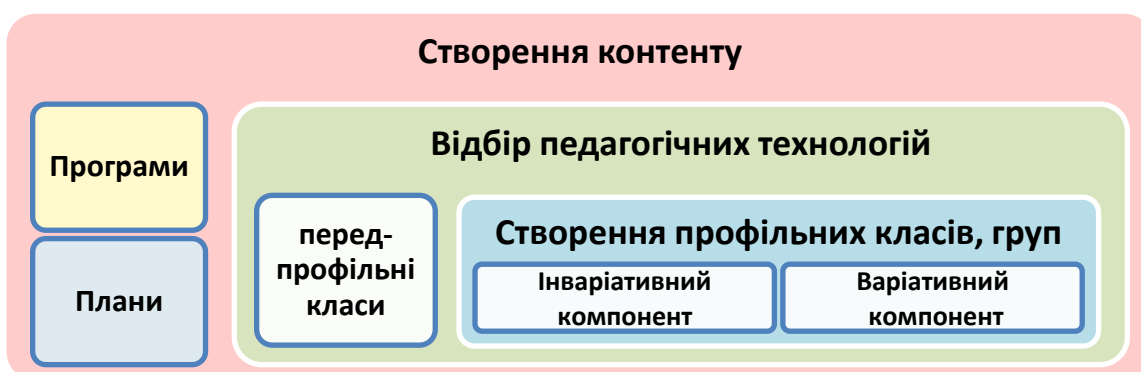
Мета дослідження обдарованості полягає не в ранжуванні учнів за рівнем обдарованості, а в аналізі якісних особливостей обдарованості та не обмежуватися тільки психодіагностикою (психометрії), а обов'язково включати в себе:

- психологічну та педагогічно-методичну підтримку обдарованих;
- психологічний моніторинг при використанні авторських та інноваційних навчальних програм, освітніх технологій;
- участь самих обдарованих дітей та їх батьків у проектуванні та реалізації освітнього середовища для обдарованих дітей;
- психологічну та методичну підготовку педагогів для роботи з обдарованими учнями;

- комплексне діагностування, класифікування та оцінювання різних сторін діяльності і поведінки обдарованої дитини;
- систематичність ідентифікації (розгорнута в часі за спостереженням обдарованої дитини в різних ситуаціях).
- аналіз діяльності обдарованої дитини в роботі, яка відповідає її схильностям та інтересам;
- використання тренінгових методів для діагностування та маркетингового дослідження обдарованості.
- підключення експертів до оцінки діяльності обдарованої дитини.
- педагогічний супровід та моніторинг діяльності обдарованості дитини за індивідуальною траєкторією навчання;

Різноманітні маркетингові дії дають можливість створити сприятливі та позитивні умови для розвитку здібностей обдарованої дитини

II. Інституціональний менеджмент

Інституціональний менеджмент – є складним та комплексним явищем, бо передбачає спеціалізацію за змістом і видами діяльності, вимагає кооперації з метою досягнення комплексної реалізації цілі, багатогранний за своїми проявами. Це і люди, і знання й інформація, і технічні засоби, та багато ін.. Тільки зважене, збалансоване залучення в дію всіх елементів менеджменту та його інституцій здатне надати діяльності раціональність та ефективність.

Інституціональний менеджмент є системою яка складається з різнорівневих елементів – цілепокладального (змістовний контент), структурного (формостворюючого) та функціонального (діяльнісного)

характеру щодо координації розвитку діяльнійної структури, суб'єктів діяльності, раціональне використання ресурсів.

Об'єкти впливу інституціонального менеджменту щодо обдарованості в навчальному закладі розділені на *3 вікові категорії*.

В *початковій школі* працюють класи за системою розвивального навчання Д.Б.Ельконіна - В.В.Давидова. Для інтенсифікації навчання щодо обдарованості запроваджені спецкурси за напрямками:

- математично-економічний - «Логіка», «Азбука споживача»;
- природознавчий - «Дорога в дивосвіт»;
- гуманітарний - «Поетика», «Зарубіжна література».

Для середньої ланки означені напрямки продовжуються в спецкурсах:

Початкова ланка	Середня ланка	Передпрофільний рівень	Профільний рівень
«Азбука споживача»	«Моя економіка»	«Ділова активність»	«Власна справа», «Основи менеджменту»
«Логіка»	додаткова година на вивчення математики	факультатив «Біофізика»	факультатив «Методи наукових досліджень»
«Поетика»	«українська фразеологія»	«Ділове мовлення», форми позакласної роботи, а саме літературний клуб «Живе джерельце»	

--	--	--	--

Передпрофільні класи мають наступні напрямки:

- гуманітарний (8-А, 9-А)
- технологічний (9-Б)
- економічний (9-В).

Профільні класи мають наступні напрями:

- + математичний профіль (10-А, 11-А),
- + технологічний профіль (10-Б, 11-Б), у якому згідно договору «Про організацію профільного навчання» з МВМПУ № 99 учні школи отримують свідоцтво про спеціальність «Оператор комп'ютерного набору».

Науково-дослідницька, науково-методична робота, контроль-аналітична та маркетингова діяльність здійснює розробку і контроль виконання програм, об'єм та якість навчання, інформаційно-комунікативну діяльність, координують соціальне партнерство з позашкільними закладами та іншими установами.

Творча співпраця школи з позашкільними інституціями знаходиться у тісній взаємодії з батьками. Форми цієї взаємодії різноманітні починаючи з батьківських зборів «Літньої школи для обдарованих дітей» по розвитку, круглий стіл «Впровадження профільної освіти» до пропаганди позакласної діяльності (гурток «Бисеренок», яким керує Зайцева В.А., мати учениць школи).

II. Управлінський менеджмент

Освітній процес - це сукупність трьох складових: навчально-пізнавального, навчально-виховного, самоосвітнього процесів. Для підвищення ефективності навчального процесу формуються певні управлінські відносини: зростання керованості процесу ► навчальними

системами (навчальна група ➤ навчальне середовище ➤ навчальний процес ➤ навчальний продукт - випускник).

Специфіка педагогічного менеджменту в роботі з обдарованими дітьми полягає в тому, що освітній процес (комплекс принципів, методів, організаційних форм і технологічних прийомів управління освітнім процесом), спрямований на стимулювання проявів обдарованості, сильних сторін особистості з корегуванням та вирівнюванням слабких сторін особистості.

Для створення позитивних умов реалізації обдарованості та формування успішної особистості учителі використовують інноваційні технології, ефективні прийоми та методи. В цілях систематизації педагогічно-дидактичного контенту вчителі школи зібрали банк програм, олімпіадних, турнірних та творчих завдань.

Низка портфоліо обдарованих дітей відслідковують успіхи обдарованих дітей. На дошці пошани у шкільному вестибюлі можна побачити грамоти і дипломи обдарованих дітей, які досягли значних успіхів, що підтверджує їх обдарованість.

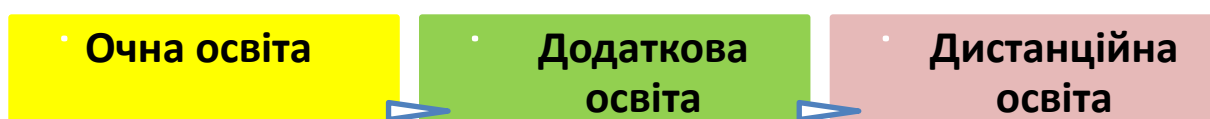
Школа створила систему роботи з обдарованими учнями, яка базується на трьох аспектах:

- у межах метаорганізації вона сама є предметом, який організують інші люди (навчально-виховний процес);
- у межах самоорганізації (самоосвітня діяльність);
- у межах суборганізації вона є організатором інших систем і підсистем (додаткова освіта, дистанційна освіта);

Виявлення обдарованих дітей	Конкурсний відбір, діагностика. Створення банку даних із урахуванням типів обдарованості
Створення належних умов для розкриття потенційних можливостей дітей	Через навчальні плани школи, залучення сім'ї, роботу психолога, факультативи, індивідуальні консультації, конкурси, олімпіади, фестивалі, інтелектуальні ігри
Максимальне розкриття обдарованості та якнайповніша реалізація можливостей	Предметні декади, традиційні свята, конкурси. Спільна робота з ВНЗ, МАН
Формування колективу вчителів, які готові працювати з обдарованими дітьми	учителів у роботі творчих груп, семінарів, тренінгів, круглих столів

III. Технічний менеджмент

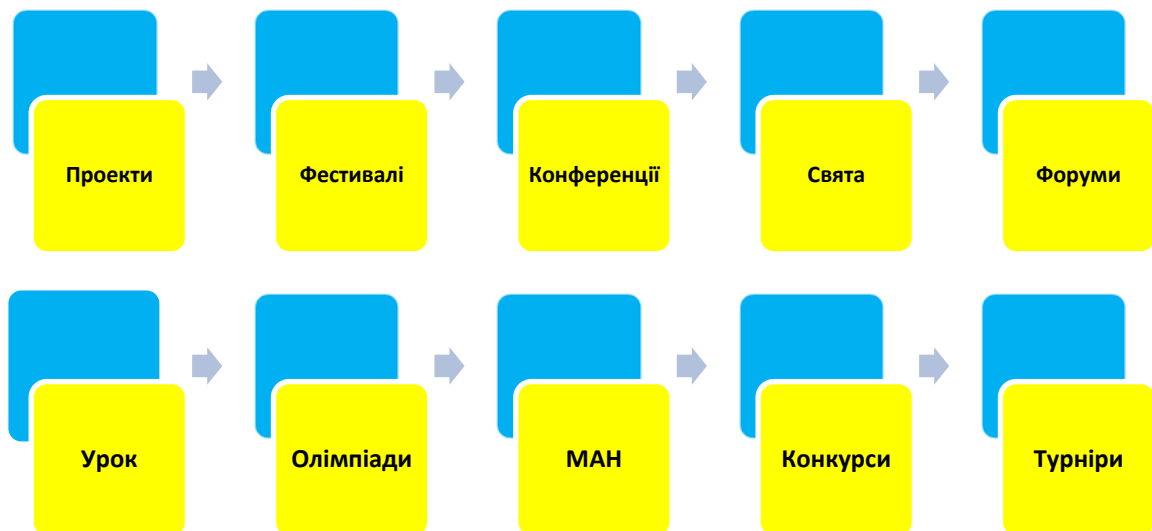
Навчально-виховний процес:

Технічний менеджмент в системі роботи з обдарованими дітьми забезпечує виконання поточних, тактичних дій через організаційні структури, а саме:

- ✚ ефективного оперативного управління діяльністю через навчальні організаційні форми;
- ✚ керування комбінаційними змінами, впровадження режиму ефективного функціонування через внесення системних змін на основі впровадження педагогічних інновацій;
- ✚ мотивації діяльності працівників закладів освіти щодо удосконалення діяльності роботи з обдарованими дітьми;
- ✚ мінімізація ускладнень та оптимізація операційної діяльності без погіршення її результатів;
- ✚ прогнозування та подолання ризиків і ризикових ситуацій, пов'язаних із складними, або дискомфортними ситуаціями;
- ✚ здійснення ефективного контролю за діяльністю усіх рівнів та структур навчальної діяльності обдарованих дітей;
- ✚ планування діяльності суб'єктів і об'єктів освітнього процесу;

Форми діяльності з обдарованими дітьми дуже різноманітні:

Для забезпечення зростання якісного рівня підготовки обдарованих дітей та розвитку творчих можливостей предметних компетенцій навчальними закладом зі згоди за запитом батьків обрані гуманітарний та природничий цикл.

Результатом роботи з обдарованими дітьми можна вважати участь учнів школи у конкурсах:

гуманітарного циклу:

- «Міжнародна гра – конкурс «Російський ведмежа»;
- Обласний конкурс «Творча юнь Донбасу»;
- Всеукраїнська гра-конкурс з українознавства «Патріот»;
- Українознавчий конкурс «Соняшник»
- Регіональний конкурс «Найкращий відгук на сучасну дитячу прозу»
- Всеукраїнський інтерактивний конкурс «Лелека»
- Всеукраїнський конкурс з англійської мови «Грінвич»
- Міжнародний конкурс знавців української мови ім. Петра Яцика.
- Міжнародний мовно-літературний конкурс ім. Тараса Шевченка

природничого циклу:

1. Всеукраїнський інтерактивний природничий конкурс «Колосок»
2. Міжнародна математична гра «Кенгуру»

Олімпіадний рух кожний навчальний рік охоплює до 200 учнів 3-11 класів. За підсумками останніх 3 років школа має призові місця на міському рівні з предметів російська мова, географія, економіка, психологія. На обласному рівні учениця Геворкян Маргарита протягом 3 років займає призові місця з предмету «Економіка».

Завдяки роботі «Літня школа», яка працює з 2006 року та нараховує до 100 учнів школа має можливість стимулювати діяльність МАН з різних напрямків. За останні роки в МАН брали участь – 12 учнів, з яких 7 стали переможцями. Відділення «Економіка», «Філологія», «Хімія та біологія», «Мистецтвознавство».

Науково-технічна конференції енергетичного факультету (Савченко Д, 2011, Павленко А., 2012.р)

Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених МГГУ (Геворкян М.)

IV. Контролюючо - результативний менеджмент

Моніторинговий аналіз результатів успішності

№ п/п	Показники	Рівні, відсотки, кількість		
		3	4	5
1	2	2008 н.р	2009 н.р	2010 н.р
1.	Рівень успішності учнів (показники тестування, ЗНО)	43%	45%	49%
2.	Відсоток охоплення учнів 5-11 кл що займаються поглибленим вивченням окремих предметів	20%	20%	20%
3.	Відсоток охоплення профільним навчанням 10-11 кл	50%	70%	100%

4.	Кількість учнів, які навчаються в освітньому окрузі № 7	3272 учня	3565 учня	3609 учня
1	2	3	4	5
5.1	Кількість учасників олімпіад, конкурсів і змагань: а шкільному рівні: - з них переможців:	859 111	645 143	782 163
5.2	Кількість учасників олімпіад, конкурсів і змагань на міському рівні: - з них переможців:	113 25	158 37	165 26
5.3.	Кількість учасників олімпіад, конкурсів і змагань на обласному рівні - них переможців:	10 6	12 8	5 3
6.	Кількість учнів охоплених навчанням за ефективними інноваційними технологіями та проектною діяльністю проект «Лідер» проект «Освітній округ - центр спортивно-масової роботи» проект «Інтелект» проект «Освітній округ – соціально-культурний центр громади» проект «Від творчого вчителя до обдарованої дитини» міжшкільні гуртки, секції інші форми («Літня школа», наукове товариство «Сузір'я», міжшкільний парламент)	67 358 34 207 23 15 94	73 475 76 387 36 24 146	83 589 150 489 48 42 240
7.	Кількість інноваційних проектів, розроблених і впроваджених працівниками освіти	5	7	10
8.	Кількість учителів, які працюють за інноваційними освітніми технологіями	38%	56%	72%
9.	Кількість авторських програм і підручників	2	1	4
10	Рівень залучення громадськості до діяльності освітнього округу.	середній	середній	високий

У школі працює творча група вчителів, яка розробляє рекомендації щодо системи пошуку обдарованих дітей, пам'ятки вчителям, класним керівникам щодо розвитку творчих здібностей. Відповідно до моделі робота з обдарованою молоддю проводиться як в груповій, так і індивідуальній формах.

Робота з обдарованими дітьми проводиться через залучення учнів до участі в різних інтелектуальних конкурсах та змаганнях. Найвагомішими з них є Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових дисциплін.

I (шкільний) етап тривав з 10 жовтня по 1 листопада 2011 року. Завдання були підготовлені та затверджені шкільними методичними об'єднаннями. Було складено графік олімпіад, створено журі для перевірки робіт на визначення переможців I етапу.

У I етапі взяло участь 00 учень. За результатами протоколів визначено переможців у складі 00 учнів, які приймають участь у II етапі Всеукраїнських предметних олімпіад.